

ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑ ΣΤ' ΤΑΞΗΣ

Τρόποι για να εκφράσουμε τον χρόνο

Όνομα: _____

Για να εκφράσουμε τον χρόνο στις προτάσεις μας χρησιμοποιούμε:

- **Ρήματα** (που αναφέρονται στο παρελθόν, το παρόν ή το μέλλον): π.χ Διάβαζα όλο το απόγευμα.
- **Χρονικά επιρρήματα**: π.χ Θα πάω στο χωριό μου αύριο.
- **Ουσιαστικά μαζί με το άρθρο σε αιτιατική ή γενική**: π.χ Του χρόνου θα είμαι δώδεκα ετών.
- **Φράσεις με προθέσεις**: π.χ Έφυγαν οι χτίστες από χτες το πρωί.
- **Μετοχές** (Μετοχές που μπορούν να αντικατασταθούν από χρονικές προτάσεις): π.χ Αντικρίζοντας το τοπίο μείναμε άφωνοι.
- **Χρονικές προτάσεις**: Πριν φύγεις για την Αγγλία, θέλω να σε δω.

1. Μεταφέρω το παρακάτω κείμενο από το α' πρόσωπο Ενικού στο γ' πρόσωπο Ενικού και από το παρόν στο παρελθόν και στο μέλλον:

Κάθε μέρα ξυπνώ στις 7:30 π.μ., πίνω το γάλα μου, και τρώω καλά. Αν κάνει κρύο, φοράω χοντρά ρούχα. Σβήνω τα φώτα και κλειδώνω την πόρτα, όταν φεύγω από το σπίτι. Διασχίζω τον δρόμο προσεκτικά όταν πηγαίνω στο σχολείο. Όταν γυρίζω από το σχολείο, διαβάζω τα μαθήματά μου. Αν έχω ελεύθερο χρόνο, παίρνω τηλέφωνο τους φίλους μου και τους καλώ στο σπίτι μου. Βουρτσίζω πάντα τα δόντια μου πριν κοιμηθώ.»

ΠΑΡΕΛΘΟΝ:

Κάθε μέρα ξυπνούσε _____

ΜΕΛΛΟΝ:

Κάθε μέρα θα ξυπνά _____

2. Με τις υπογραμμισμένες φράσεις του κειμένου συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα:

Την άλλη μέρα ξαναβρεθήκαμε στο ορυχείο. Ε, λοιπόν, δάσκαλε, πώς σου φάνηκε ο μαθητής σου; είπε ο Θεός Γκασπάρ.

- Καλός! Έχει αυτιά κι ελπίζω πως πολύ γρήγορα θ' αποκτήσει και μάτια.

- Προς το παρόν ας αποκτήσει γερά μπράτσα, είπε ο Θεός Γκασπάρ.

Για τρίτη φορά έσπρωχνα το φορτωμένο βαγονέτο μου, όταν άκουσα ένα δυνατό θόρυβο. Ήταν άραγε καθίζηση ή γκρεμιζόταν ολόκληρο το ορυχείο; Τρόμαξα. Η πρώτη μου κίνηση ήταν να το σκάσω, να σκαρφαλώσω στην ανεμόσκαλα, όμως ντράπηκα για τη δειλία μου. Ίσως να 'ταν μια σκέτη έκρηξη δυναμίτη. Ξάφνου ένα κοπάδι αρουραίοι πέρασε μέσα από τα πόδια μου κι ύστερα ένας άλλος θόρυβος, περίεργος, με σάστισε. Σαν πλατάγισμα νερού. Έσκυψα να δω. Η φλόγα της λάμπας μου φώτισε τη γη. Ήταν νερό. Ερχόταν από τη μεριά του πηγαδιού, γλιστρούσε μέσα στη γαλαρία. Παράτησα το βαγονέτο μου πάνω στις ράγες κι έτρεξα στο εργοτάξιο.

- Θεΐε Γκασπάρ, το νερό μπήκε στη γαλαρία!

- Παράτα τα φούμαρα, αγόρι!

- Ας τρέξουμε να σωθούμε!

- Άφησέ με ήσυχο να δουλέψω!

- Μα, για ακούστε!

Ο Θεός, βλέποντάς με τόσο τρομαγμένο, παράτησε την αξίνα του κι αφουγκράστηκε.

Η ίδια βουή, πιο δυνατή τώρα, ακουγόταν. Το νερό φούσκωνε.

- Τρέχα! μου φώναξε. Το νερό μπήκε στο ορυχείο.

ΤΡΟΠΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΕΚΦΡΑΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ	
Ρήματα	
Χρονικά επιρρήματα	
Ουσιαστικά με άρθρο	
Φράσεις με προθέσεις	
Μετοχές	
Χρονικές προτάσεις	

3. Γράφω 4 προτάσεις που δηλώνουν χρόνο χρησιμοποιώντας 4 από τους παραπάνω τρόπους:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____
